

Website vol kritiek „op het ganse refodom”

rd rd.nl/artikel/926820-website-vol-kritiek-op-het-ganse-refodom

Pieter Beens en Janita van Hoeven

Vandaag, 11:00

beeld Unsplash
3 foto's

De gereformeerde gezindte kampt niet alleen met kritiek van buitenaf, maar ook van binnenuit. Op een serieuze of satirische manier stellen websites als Refodom en de Kanaän Courant ontwikkelingen aan de kaak.

Refodom.com windt er geen doekjes om. Wie de pagina opent, ziet een grote illustratie van Simson die met kracht de pilaren van de tempel van de Filistijnen omverduwt. Op de zuilen staan logo's van organisaties uit de gereformeerde gezindte, zoals Jij daar!, Kliksafe, het Reformatorisch Dagblad, de SGP, RefoAnders, de Reformatorische Omroep en Stichting Herziene Statenvertaling.

In niet mis te verstane bewoordingen en met aangepaste Bijbelteksten wordt op de website de reformatorische zuil „Gods bloedige oordelen” aangezegd. „Doch het zal Tyrus en Sidon verdragelijker zijn in het oordeel, dan het ganse Refodom.”

De geadresseerden van deze 'profetie' zijn „alle Refo's en hun blinde leidlieden, die zonden als homofilie, pedofilie, incest, vaccinatie, onbekeerde ambtsdragers enz. enz. onder de Refo-dekmantel schuiven en kerstenen.”

Refodom.com –die op wat beschuldigingen en hertaalde ‘Bijbelteksten’ na geen inhoud bevat– vertoont veel gelijkenissen met websites die al langer bestaan en waarin kritiek wordt geuit op de gereformeerde gezindte. Voorbeelden daarvan zijn derokendevlaswiek.com van G. P. P. Burggraaf, hetgekrookteriet.com van M. G. van der Hoeven en dewoesteweg.nl van D. J. Kleen. De auteurs richten hun pijlen op de reformatorische wereld (en op elkaar). De SGP, het RD en diverse kerkverbanden krijgen er van langs vanwege hun visie op homoseksualiteit of vaccinatie.

Refospionnen

Wie er achter Refodom zitten, blijft ongewis: de makers ervan houden zich angstvallig schuil. Diverse mails naar het adres op de website leveren alleen stekelige wedervragen en verdachtmakingen op. Is getekend: Arjan van Olst, namens een driekoppige redactie die zo min mogelijk van zich laat horen. Via een tellertje houden ze bij hoeveel „refospionnen” meekijken.

Opvallend genoeg is Refodom.com geregistreerd in Canada, en niet in Nederland, waar zich de refogemeenschap bevindt die het op de website moet ontgelden. E-mails van Van Olst worden bovendien verzonden vanaf een adres in Brits-Columbia. De taal in de e-mails is over het algemeen goed Nederlands, al doorspekt hij ze af en toe met spelfouten.

Vervlakking

Van een ander kaliber is een nieuwsbrief onder de naam Gereformeerd Venster, die in oktober vorig jaar werd gelanceerd. Het tweewekelijkse bulletin keert zich tegen de „afvlakking en vervlakking” in de gereformeerde gezindte.

Aanleiding voor de publicatie is dat er in de gereformeerde gezindte „niet zelden inzichten geproclameerd en praktijken worden beoefend die tegenstrijdig zijn met die van onze vaders”, stelde hoofdredacteur dr. W. J. op ’t Hof, emeritus predikant binnen de Hersteld Hervormde Kerk en oud-hoogleraar aan het Hersteld Hervormd Seminarium in Amsterdam, in een modelbrief.

Hij denkt hierbij aan onderwerpen als de positie van de vrouw, theocratie, seksualiteit, de heiliging van Gods dag, de schepping, een veranderde wijze van Schriftuitleg, enzovoort. „Dit alles is een gevolg van de geesteloosheid van het grootste deel van onze gezindte – de leiders en spraakmakers voorop.”

Gods bloedige oordelen over het Refodom zijn onafwendbaar en zijn reeds van kracht!

Hieronder vind u enkele schriftgedeeltes die anno 2021 van kracht zijn op alle Refo's en hun blinde leidslieden, die zonden als homofilie, pedofilie, incest, vaccinatie, onbekeerde ambstraggers enz. enz. onder de Refo-dekmantel schuiven en kerstenen. Als de heidenen in Afrika met borden de straat op gaan, waarop staat: "Geen Sodomie voor God en ons land!" en de Refo-scholen vol hangen met Hart van Homo's posters: "Ik ben homo", dan is Gods verbondswraak over hen vast besloten. Dan zal God schrikkelijk toornen en Zijn bloedige oordelen uitgieten over het ganse Refodom, naar Zijn Eigen Woord. Als Luther en Calvijn van deze algehele afval van het Refovolk geweten zouden hebben, zouden zij om vuur van de hemel bidden!

Oordeel voor uzelf op grond van Gods Woord:

beeld RD

Het Gereformeerd Venster wil „principiële beschouwingen geven, maar het is ook onze bedoeling om de actualiteit te belichten.” In recente nieuwsbrieven laat het Gereformeerd Venster zich kritisch uit over het coronabeleid van de overheid en van kerken, de SGP en de berichtgeving hierover in het RD.

De Kanaän Courant (KC), die in januari werd gelanceerd, stelt eveneens ontwikkelingen in de gereformeerde gezindte aan de kaak, maar dan op een satirische manier. „De Kanaän Courant is er voor iedereen. Van LHBTQIAP+ tot HHKOGGIN (buiten verband)”, meldt de site.

De courant, die via een website en sociale media satirisch nieuws brengt over kerk en maatschappij, wil een luis in de pels zijn van kerken en christelijke organisaties (zie „Kanaän Courant wil „krabben waar het jeukt”).

Wie er achter het platform zitten, blijft gissen. De Kanaän Courant lijkt op Goedgelovig.nl, een „gristelijk-satirische” website die in 2014 is opgeheven, maar waarvan de artikelen nog te lezen zijn. De ‘scriba’ van de Kanaän Courant wil in een interview zijn eigen naam niet prijsgeven. Op Twitter is er een mogelijke link met het profiel „Du Marxie van Voorthuysen”. Hij was de eerste volger van de Kanaän Courant en verwijst regelmatig naar artikelen op de website.

Buitenbeentjes

Reformatorsche christenen die kritiek uiten op ontwikkelingen in kerk en maatschappij zijn er altijd al geweest, stelt Henk Aalbers, mede-eigenaar van het christelijke jongerenplatform Refoweb. Hij noemt Burggraaf, Van der Hoeven en Kleen die al jaren een eigen website hebben waarop ze hun gal over de refowereld spuwen. „De auteurs zijn buitenbeentjes, mannen die in de gereformeerde gezindte buiten de boot vallen. Via een eigen website proberen ze hun gelijk te bewijzen.”

De website Refodom past volgens hem in datzelfde rijtje. „Alles wijst erop dat die afkomstig is van René Burggraaf, een zoon van G. P. P. Burggraaf. Hij heeft net zulke extreme opvattingen als zijn vader. Die schuwde niet om op een nepwebsite van stichting Jij Daar! gastsprekers te belasteren.”

Aalbers heeft een klacht ingediend bij de provider van de website. „Ik vind de toon waarop over homo's wordt gesproken onaanvaardbaar.” Hij heeft tot nu toe geen reactie ontvangen.

De Kanaän Courant ziet Aalbers meer als „een initiatief van een stel studenten die zich in de lockdown verveelden en het leuk vonden om een satirische website op te zetten.” Hij kan de meeste berichten wel waarderen, hoewel er ook bij zitten die „over het randje gaan. Grappen over Bijbelteksten zijn een brug te ver.”

Hoe groot het bereik is van deze kritische websites vindt Aalbers moeilijk te zeggen. „De afgelopen jaren zijn er zeker tien vragen bij ons binnengekomen over de rokende vlaswiek. Lezers vragen zich af of Burggraaf niet een punt heeft. Er bestaat dus zeker een groep die gevoelig is voor de ideeën op deze site.”

Het beleid binnen Refoweb is om aan sites als Refodom of het Gereformeerd Venster niet te veel ruchtbaarheid te geven. „We verwijzen er niet naar door om het bereik niet groter te maken.”

Waar ligt voor Refoweb zelf de grens van kritiek uit te spreken op de refowereld? Het platform heeft een eigen column met de naam Dwars waarop zaken in de gereformeerde gezindte op de korrel worden genomen. „Humor is goed. We moeten als refo's om onszelf kunnen lachen, maar het moet niet vilein worden. Grappen over predikanten of de Bijbel gaan te ver.”

Areopagus

De talloze websites in de gereformeerde gezindte vindt ds. J. Belder, emeritus predikant in de Protestantse Kerk in Nederland, geen goed teken. „Er wordt in onze kringen eindeloos getwitterd, geappt en gescrold. Veel hoofden en harten zijn vol onrust. Dat is slecht voor een gezond geestelijk leven. De verborgen omgang met de Heere lijdt daaronder.”

Hij raadt mensen aan om kritisch te zijn op wat ze lezen. „Slik niet alles voor zoete koek. Dat doen we ook niet als we de krant of een boek lezen. Sommige sites hebben een opbouwende inhoud, andere dragen niets wezenlijks bij.”

Beter dan voortdurend uit te zijn op nieuwtjes is het lezen van een goed boek, stelt de predikant. „Verdoe je tijd niet door eindeloos over de Areopagus van het internet te dwalen, steeds erop uit om iets nieuws te horen. Wat wil je horen? Wat wil je weten? Heb je een hongerig hart dat verlangt naar meer inzicht in het Woord en meer kennis van Christus? Naar diepere gemeenschap met de Heere? Of zoek je bevestiging van je eigen mening?”

##Kanaän Courant wil „krabben waar het jeukt”

Van evangelisch tot oud gereformeerd, alle christenen en kerken worden in de Kanaän Courant op de korrel genomen. De satirische nieuwswebsite wil „de gezapigheid in kerkelijk Nederland doorbreken” door „te krabben waar het jeukt.”

”Dominee tijdens eigen preek niet opgenomen in hemel, maar in dromenland” en ”Tweeduizend kerkgangers in Opheusden beboet wegens avondklok: gebed liep uit”. Deze berichten verschenen begin dit jaar op Instagram, Facebook en Twitter. Afzender? De Kanaän Courant. Tijd om de „scriba” van deze courant aan de tand te voelen. Omdat hij zijn echte naam niet wil prijsgeven, noemt hij zich Everhard.

Scriba, is dat een knipoog naar de kerkelijke structuur?

Grinnikend: „Ja, natuurlijk, die rol bestaat niet echt binnen onze redactie. Ik maak deel uit van de hoofdredactie, een kernteam dat vanaf het begin betrokken is bij de Kanaän Courant. Wij sturen de redactie aan en coördineren artikelen die binnenkomen”

Wat was de aanleiding om de Kanaän Courant op te richten?

„Mijn vrienden en ik vroegen ons af: waarom bestaat er geen platform dat kritisch naar onze achtergrond kijkt? We zijn allemaal kerkelijk, afkomstig uit verschillende kerkverbanden en constateerden dat veel christenen lijken ingedut. Waar is de scherpte? Waar is de polemiekt? Zo kwamen we op het idee om een christelijke satirische website op te zetten. Satire leent zich er bij uitstek voor om op een kritische manier met een grappige ondertoon ontwikkelingen in kerk en maatschappij aan de kaak te stellen.”

Waarom is het nodig om kerkelijke ontwikkelingen kritisch te benaderen?

„Wij houden van de kerk, maar juist daarom zijn wij kritisch op de menselijke kant ervan. In sommige kerken bestaat er weinig openlijke zelfkritiek. Terwijl er genoeg zaken zijn die het verdienen om eens tegen het licht te worden gehouden. Wat te denken van een predikant die over eenvoudig en nederig leven preekt en vervolgens wegrijdt in een dikke auto?

Ook vinden kerken het moeilijk om om te gaan met kritiek van buitenaf. Dat wordt snel opgevat als spot of haat. Door het gebrek aan een scherpe blik kunnen excessen in de kerk onder de radar blijven. Met onze humor willen wij christelijk Nederland wakker schudden en krabben waar het jeukt. Maar er zijn ook berichten waar je niet te veel achter moet zoeken. Die zijn voor een beperkte doelgroep grappig en niet meer dan dat.”

Wat beoogt de Kanaän Courant met zijn kritiek?

„Wij zijn geen actiegroep die pleit voor veranderingen in de kerk, maar we hopen wel dat onze berichtgeving mensen aan het denken zet en het zelfkritisch vermogen van christenen stimuleert.”

Weekt u mensen hierdoor niet los van hun achtergrond?

„Ik denk dat u ons daarmee een te grote rol toedicht. Mensen moeten ons niet te serieus nemen. Wij willen zaken in kerk en samenleving aan de kaak stellen. Het is niet de bedoeling dat mensen hierdoor weglopen, maar dat ze de dialoog aangaan. Of er gewoon hard om lachen, dat kan natuurlijk ook.”

In berichten past u Bijbelteksten aan, drijft u de spot met de voorbede, maakt u een grap van christenvervolging in Noord-Korea. Hiermee overschrijdt u een grens.

„Als redactie gaan wij zorgvuldig te werk. Elk bericht wordt beoordeeld door minstens een ander redactielid. Als diegene zegt: Ik vind dit niet kunnen, dan publiceren wij niet. Voor ons is een belangrijke grens: wordt de mens bespot of God? Dat laatste kan niet. Het blijft voor ons een zoektocht hoe ver we kunnen gaan. Absolute grenzen zijn moeilijk te definiëren. Het verdraaien van Bijbelteksten gaat voor mij te ver. We proberen zo veel mogelijk rekening te houden met gevoeligheden. Er zullen altijd mensen blijven die het niet met ons eens zijn.”

Spotten met een gebed raakt iets heiligs.

„U bedoelt dat bericht op de website over een predikant die per ongeluk voor de verkeerde persoon bidt, waardoor de vrouw zich genoodzaakt voelt onder het mes te gaan om het gebed niet verloren te laten gaan? We benadrukken in berichten vooral de menselijke kant van voorbede, daarom vinden wij het geen probleem om dit te plaatsen. Het is niet onze bedoeling om te kwetsen. Soms vinden we iets gewoon grappig.”

Kunt u zich voorstellen dat mensen zich gekwetst voelen?

„Dat begrijp ik, maar vaak zeggen wij niets nieuws. Kritiek op de kerk hoor je ook op verjaardagen. Een groot deel van religie en geloof is menselijk. Dat betekent niet dat alles van beneden komt, maar ik vraag me soms wel af: Waar zit die pijn in? Raken wij iemands geloofsovertuiging of gaat het om menselijke structuren? Laten mensen niet aarzelen om te reageren. Wij willen niet alleen maar schreeuwen in de leegte, maar horen graag wat terug.”

Wat voor reacties krijgt u zoal?

„Overwegend positieve. Natuurlijk zijn er altijd mensen die het niet met ons eens zijn. Als iemand zich persoonlijk gekwetst voelt, gaan wij met diegene in gesprek. Maar wij kunnen niet iemands gebrek aan humor compenseren.”

Jullie gebruiken foto's van predikanten, zonder hun toestemming.

„Wij gebruiken zoveel mogelijk foto's die rechtenvrij zijn. In het auteursrecht bestaat een uitzondering voor satire en komedie. Mocht iemand moeite hebben met het gebruik van zijn of haar foto, stuur ons een mail.”

De Kanaän Courant opereert anoniem. Loopt u zo niet weg voor uw verantwoordelijkheid?

„Wij vinden dat kritiek openlijk geuit moet kunnen worden, maar in sommige kerken levert dat problemen op. Door onze anonimiteit zijn wij vrijer in wat we kunnen zeggen en beschermen wij de privacy van onze redacteuren. Deze website is geen vervanging voor wat een redacteur persoonlijk doet. Als ik een probleem heb met mijn kerkenraad los ik dat zelf op. Daar ga ik geen anonieme stukjes over tikken.”

*U noemt het blad "Eyeopener" van Jaap Dieleman „ons satirische evangelisatieblad.”
Betekent dat dat u met hem samenwerkt?*

„Haha, wij hebben niets met dat blad te maken. Verder verklap ik niets over onze achtergrond.”

Wat zijn de plannen van de Kanaän Courant voor de komende tijd?

„We blijven doorgaan op de ingeslagen weg.”